

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

GULISTON DAVLAT UNIVERSITETI

RAQAMLI IQTISODIYOT VA INNOVATSIYA FAKULTETI

IQTISODIYOT KAFEDRASI

**IQTISODIY SIYOSAT
FANIDAN
USLUBIY KO‘RSATMA**

Bilim sohasi:	300000 – Ijtimoiy fanlar, jurnalistika va axborot
Ta’lim sohasi:	310000 – Ijtimoiy va xulq atvorga oid fanlar
Ta’lim yo‘nalishi:	60310100 – Iqtisodiyot (tarmoqlar va sohalar bo‘yicha)

Guliston 2024

KIRISH

Mazkur uslubiy ko`rsatma "Iqtisodiy siyosat" fanidan topshiriqlar, mashqlar va mustaqil ishlarni bajarilishida munozaralar, fikrlar va tahlillarning asosiy metodologik xarakteristikasini o`rgatish, ushbu fikrlarda siyosatning shakllanishida asosiy e`tibor institutsional-tashkiliy omillarga, hamda siyosiy omillarga bog`liqligini, ular doimo jamoaviy qaror qabul qilish munosabatini shakllantirish orqali iqtisodiy muammolarni yechish yo`llarini topa olish qobiliyatini shakllantirish amaliy ko`mak beradi.

Uslubiy ko`rsatma fanning quyidagi asosiy vazifalari:

- iqtisodiy siyosatning asosiy tushunchalarini interpretatsiya qila olishi va bilish;
- maqsadlar, vositalar, siyosiy jarayon, iqtisodiy siyosatni baholash;
- sohaviy va instrumental siyosat, ilmiy-tadqiqot siyosati;
- iqtisodiy dinamikani, texnologik o`zgarishlarni va ilmiy-tadqiqot siyosatining o`rnini tushunishi;
- mintaqaviy va mahalliy siyosat, siyosiy rivojlanish uchun hamkorlik, kompaniyalarning mintaqaviy va ijtimoiy hamkorligini amalga oshirilishida uslubiy-metodologik ko`rsatmadan iborat.

Fanni o`zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida talaba:

- ijtimoiy iqtisodiy modellashtirish va prognozlashning fanining mazmuni, predmeti, uning milliy iqtisodiyotni rivojlanishidagi o`rni;
- modellashtirish va prognozlash metodlari;
- prognozlash maqsadi va vazifalari ;
- iqtisodiyot sektoridagi tarmoq va sohalar faoliyatini tashkil qilishning iqtisodiy hamda nazariy asoslarini;
- iqtisodiyotning makro darajadagi holati va unu modellar asosida prognozlash;
- iqtisodiyot sektorlarining prognozlash qonuniyatlarini bilishi va ulardan foydalana olishi lozim;
- ijtimoiy sohaning alohida tarmoqlarini, iqtisodiy vaziyatini, ularning ijtimoiy va iqtisodiy salohiyatini tahlildan o`tkazish usullari va vositalari haqida bilim olishlari nazarda tutilgan.

(Raqamli iqtisodiyot va innovatsiyalar fakulteti kengashi bayonnomasi № _____,

_____).

Taqrizchilar

Dotsent, i.f.n. O.Sattorqulov
Dotsent, PhD, O.Yusufaliyev

O`qituvchi

S.I. Xolbayev

MUSTAQIL TA'LIM VA MUSTAQIL ISHLAR

T/r	Mustaqil ta'lim va mustaqil ish mavzulari	soat
1.	Iqtisodiyot, bozor va iqtisodiy siyosat	6
2.	Iqtisodiy siyosat asoslari va tarkibi	6
3.	Iqtisodiy siyosatni ishlab chiqishda vositalar va cheklovlar	12
4.	Davlat mulkini xususiylashtirish va boshqarish – iqtisodiyotni tartibga solish vositasi	6
5.	Ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishni prognozlashtirish, dasturlash va rejalashtirish	6
6.	Davlatning iqtisodiyotda xususiy tarmoq va tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash siyosati	6
7.	Iqtisodiyotda monopolizmga qarshi siyosat va raqobatni rivojlantirish	12
8.	Davlatning mintaqaviy siyosati va hududlar rivojlanishining istiqbollari	12
9.	Yuksalish, rivojlanish va iqtisodiy siyosat	6
10.	Daromadlarni qayta taqsimlash, boylik va iqtisodiy siyosat	12
11.	Jamiyatning ijtimoiy sohasi va davlatning ijtimoiy siyosati	6
12.	Davlatning iqtisodiy xavfsizlikni ta'minlash vazifalari	6
13.	Davlatning tashqi iqtisodiy faoliyatni tartibga solish siyosati	12
		108

Izoh: Mustaqil ishlar jahon moliyaviy va iqtisodiy inqiroz oqibatlari va uning boshqarilishi, ham yuqori daromadli mamlakatlar, ham quyi daromadli mamlakatlarda ijtimoiy inklyuziv iqtisodiy o'sish, ishlab chiqarishning yangi intensiv bilim usuliga o'tish va globalizatsiya mavzulari atrofida tashkil etiladi.

Talabalar bilimni baholash

Baholash turlari	Bajariladigan topshiriqlar	Topshiriqlarni bajarish muddati	Topshiriq uchun ajratilgan ball	Jami
Joriy nazorat	Amaliy mashg'ulotlardagi ishtiroki		1.1 x 18	20
	1-mustaqil ish. Mustaqil ta'lim mavzularidan biri bo'yicha Esse yoki tezis yozish (1000-1200 so'zdan kam bo'lmasligi lozimdan)	Topshirishning muddati: 2024-yil oktabr	10	10
	2-mustaqil ish. Mustaqil ta'lim mavzularidan biri bo'yicha muammoli vaziyatni himoya qilish.	Topshirishning muddati: 2024-yil dekabr	10	10
Oraliq nazorat	Test	2024-yil oktabr-noyabr	10	10
	Fan topshiriqlarini bajarish	dekabr-yanvar	10	10
Yakuniy nazorat	Yozma	2025-yil yanvar-fevral	40	40
Umumiy ball			100	100

Izoh: Mustaqil ish topshiriqlarini baholash GulDU Kengashining 11- sonli bayoni bilan tasdiqlangan "Talabalar mustaqil ta'limini tashkil qilish tartibi" asosida baholanadi.

MUSTAQIL ISH № 1

MAQOLA SHARHI

Maqolalarni ko'rib chiqish - bu muayyan mavzuni o'rganishning ilmiy usuli. Bu mavzu bo'yicha ma'lumot to'plashning samarali va dalillarga asoslangan usuli hisoblanadi. Maqola sharhi ko'pincha tadqiqotchi ilmiy maqolalar yozganda qo'llaniladi. Binobarin, talabalarga taqriz maqolalarini yozish uchun mustaqil ish topshirildi.

Maqola sharhi ham xulosa, ham uning mazmunini baholashdir. O'qituvchilar ko'pincha talabalarga professional taqiqotchilar bajaradigan ilmiy ishlar bilan tanishtirish uchun sharh yozish topshiriqlarini beradilar. Mutaxassislar, o'z navbatida, ko'pincha boshqa mutaxassislarning ishini ko'rib chiqishni so'rashadi. Maqolaning asosiy fikrlari va dalillarini tushunish natijalarni to'g'ri umumlashtirish uchun juda muhimdir. Maqolaning asosiy mavzusini mantiqiy baholash, maqolaning argumentatsiyasini qo'llab-quvvatlash va uni chuqurroq o'rganishni rag'batlantirish sharhning muhim elementidir.

Ushbu mustaqil ishni bajarish uchun sizga quyidagilar kerak bo'ladi:

1. 2010 yildan keyin chop etilgan kurs mavzulariga oid maqolani toping.
2. Tanlangan maqolani yuklab oling va chop eting.
3. Ushbu maqola muallifining dalillarini diqqat bilan o'qing va tahlil qiling.
4. Word faylida maqola va uning muallifi haqida qisqacha ma'lumotlardan so'ng maqolaning bosh tezis jumlasini, dalil va asoslashlar yoziladi. Oxirida maqolaning o'quvchisi sifatida o'z fikringizni va maqola muammosiga yondashuvini ko'rsatishingiz kerak.

Maqola sharhini yozishga tayyorgarlik:

1. Maqola sharhi nima ekanligini bilib oling. Maqola sharhi - bu umumiy o'quvchilar uchun emas, balki maqola mavzusini tushunadigan auditoriya uchun mo'ljallangan matn. Maqola sharhini yozishda siz asosiy g'oyalar, dalillar, dalillar va xulosalarni umumlashtirishingiz va maqolaning qiymatini ushbu sohadagi bilimga qo'shgan hissasi va umuman maqolaning samaradorligi nuqtai nazaridan baholashingiz kerak bo'ladi.

Ko'rib chiqish nafaqat fikrni bildiradi. Siz maqola matnidan foydalanishingiz va unga asoslanib, muallifning g'oyalariga sharh yozishingiz kerak bo'ladi. Siz o'z fikrlaringiz, nazariyalaringiz va tajribalaringizdan foydalanib, uning dalillariga javob berasiz. Maqola haqidagi bahongiz dalillarga va mavzuni tahlil qilishga bog'liq bo'ladi.

Maqola sharhi faqat muallif tomonidan olingan tadqiqot materiallariga javobdir. Bu qo'shimcha tadqiqotlarni ta'minlamaydi.

Maqola sharhida muallifning fikrlari umumlashtiriladi va bu fikrlarga baho beriladi.

2. Maqolaning tuzilishi haqida o'ylab ko'ring. Boshlashdan oldin siz matnning tuzilishi

haqida o'ylashingiz kerak bo'ladi. Bu sizga yaxshi sharh yozish imkoniyatiga ega bo'lish uchun maqolani qanday o'qish kerakligini tushunishga imkon beradi. Sizning sharhingiz quyidagi qismlardan iborat bo'ladi:

- Maqolada aytilganlarning hammasini umumlashtiring. Eng muhim bayonotlar va dalillarga e'tibor bering.

- Maqolaning ijobiy tomonlari haqida gapirib bersangiz. Muallif nimani yaxshi qilgani, qanday dalillarga qo'shilishingiz mumkinligi, muallifning kuzatishlari haqida o'ylab ko'ring.

Matndagi qarama-qarshilik, bo'shliq va nomuvofiqliklarni toping. Muallif xulosalar chiqarish uchun yetarli sabablar keltirganmi yoki yo'qligini aniqlang. Maqolada javob berilmagan savollarni toping.

3. Maqolani ko'rib chiqing. Birinchidan, sarlavha, maqoladan parcha, kirish, kichik sarlavhalar, barcha paragraflarning birinchi jummalari va xulosani o'qing. Keyin birinchi xatboshilarni va ularga xulosani o'qing. Bu sizga muallifning argumentlari va maqoladagi asosiy fikrlari bilan tanishish imkonini beradi. Keyin butun maqolani o'qing. Uni birinchi marta o'qiyotganda, butun rasmni tasavvur qilishga harakat qiling, ya'ni asosiy g'oyani aniqlang.

Siz tushunmagan so'zlarni yoki tushunchalarni yoki savollaringizni yozing.

Matnni to'liq tushunishingiz uchun atamalarning ta'riflarini yoki sizga tanish bo'lmagan tushunchalar haqidagi ma'lumotlarni qidiring.

4. Maqolani diqqat bilan o'qing. Ikkinchi va uchinchi marta o'qing. Asosiy fikrlarni ta'kidlash uchun qalam yoki markerdan foydalaning. Asosiy g'oyalar va ular asoslangan faktlarni ajratib ko'rsating.

- Maqoladan olgan ma'lumotlaringizni mavzu bo'yicha bilimingiz bilan bog'lang. Sinfda nima muhokama qilganingiz haqida o'ylab ko'ring va allaqachon o'qigan boshqa maqolalar haqida o'ylang. Ushbu maqola siz bilgan narsaga zidmi? Ushbu mavzu bo'yicha bilimingizni kengaytiradimi? Ushbu matn siz o'qigan ushbu mavzu bo'yicha boshqa matnlarga o'xshash yoki farqli ekanligini aniqlang.

- Maqolaning mohiyatiga alohida e'tibor bering. Matnni tushunganingizga ishonch hosil qiling. Maqolani tushunish ko'rib chiqishning asosidir.

5. Maqolani o'z so'zlaringiz bilan takrorlang. Bu erkin matn shaklida yoki aniq amalga oshirilishi mumkin. Maqolani o'z so'zlaringiz bilan takrorlashni boshlang. Muallifning dalillari, tadqiqoti va sabalariga e'tibor qarating. Barcha asosiy fikrlarni kiriting. Barcha ma'lumotlarni to'g'ri yetkazish juda muhimdir.

- Qaysi usulni tanlasangiz, maqolaning asosiy fikrlarini va ularni tasdiqlovchi tadqiqot yoki dalillarni sanab o'ting. Bu qism faqat muallif yozgan narsalarni sanab o'tishi kerak va bu ma'lumotlarga nisbatan sizning fikringizni o'z ichiga olmaydi.

– Maqolani qayta bayon qilgandan so'ng, sharhingizda nima haqida fikr bildirmoqchi ekanligingizni aniqlang. Siz nazariy yondashuvga, mazmunga, ma'lumotni taqdim etishga yoki tahlil qilishga yoki uslubga e'tibor qaratishingiz mumkin. Albatta, siz maqolaning mohiyatini tasvirlashingiz kerak bo'ladi, lekin siz boshqa jihatlarga ham e'tibor berishingiz mumkin. Agar siz ko'rib chiqishni kursingizdagi materialga bog'lashni istasangiz, bu ayniqsa foydalidir.

– Loyihani qayta o'qing va keraksiz ma'lumotlarni olib tashlang. Kamroq muhim tafsilotlarni kesib tashlang yoki o'chiring.

6. O'z fikringizni bildiring. Loyihaning har bir bandini qayta o'qing va muallif o'z fikrlarini aniq va ravshan ifodalaydimi yoki yo'qligini aniqlang. Maqolaning barcha zaif tomonlarini sanab o'ting, ushbu sohadagi yangi kashfiyotlar haqida gapiring. Maqolaning kuchi uning muayyan muammoni aniq tahlil qilishida bo'lishi mumkin. Kamchilik shundaki, maqolada muallif yechimlarni taklif qilmaydi yoki yangi ma'lumotlarni taqdim etmaydi. Misollar va havolalarga qarang. Ehtimol, maqolada taniqli tadqiqot ma'lumotlari noto'g'ri keltirilgan. Ushbu kuzatuvga e'tibor bering va sizning haqligingiz haqida dalillarni qidiring. Quyidagi savollarga javob berishga harakat qiling:

Maqolaning maqsadi nima?

Nazariy asos va asosiy taxminlar qanday?

Asosiy tushunchalar aniq belgilanganmi?

Faktlar qanchalik muhim?

Ushbu maqola ushbu masala bo'yicha adabiyotda qayerga mos keladi?

Maqola muammo haqidagi mavjud bilimlarni kengaytiradimi?

Muallifning yozishi qanchalik aniq?

Sharh yozish

1. Sarlavhani o'ylab toping. Sarlavha sizning sharhingizning mohiyatini aks ettirishi kerak. Sarlavha tasdiqlovchi, tavsiflovchi yoki so'roqli bo'ladimi, qaror qiling.

2. Maqola sarlavhasidan iqtibos keltiring. Sarlavha ostida iqtibosni mos ravishda keltiring. Sharhingizni keyingi qatordan boshlang. Iqtibos va sharhning boshi orasidagi chiziqni o'tkazib yubormang.

Misol uchun, agar siz chet tilidagi maqola sharhini yozayotgan bo'lsangiz, iqtibosni quyidagicha formatlashingiz mumkin: Duvall, John N. "The (Super)Marketplace of Images: Television as Unmediated Mediation in DeLillo's *White Noise*." *Arizona Quarterly* 50.3 (1994): 127-53. Chop etilgan.

3. Maqolani belgilang. Ko'rib chiqishni maqolaning nomi va muallifi, nashr nomi va chop etilgan yilidan boshlab boshlang.

Misol uchun, siz shunday yozishingiz mumkin: "Maqolaning sarlavhasi" katolik ruhoniysi Ivan Savelyev tomonidan yozilgan.

4. Kirish soʻzini yozing. Kirish qismida maqolaga havola boʻladi, shuningdek, muallifning asosiy mavzulari, uning dalillari va bayonotlari roʻyxati keltirilgan. Shuningdek, maqolaning asosiy nuqtasini takrorlashingiz kerak boʻladi. Baʼzan asosiy qoida bir nechta kichik bandlardan iborat. Asosiy fikr har doim ham oddiy matnda yozilmaydi, shuning uchun uni oʻzingiz shakllantirishingiz kerak boʻlishi mumkin.

- Siz maqoladan olgan taassurotingizni tasvirlab berishingiz mumkin - bu sizning sharhingizning boshlanishi boʻladi. Agar siz buni qilishga qaror qilsangiz, rasmiy tildan foydalaning: uchinchi shaxsda yozing va "men" shaxsiy olmoshini ishlatmang.
- Kirish butun sharhning atigi 10-25% ni tashkil qilishi kerak.
- Kirish oxirida asosiy pozitsiyani qoʻying. Asosiy qoida yuqorida muhokama qilingan fikrlarni oʻz ichiga olishi kerak. Masalan: "Muallif baʼzi yaxshi fikrlarni bildirgan boʻlsa-da, maqola xolis emas. Bundan tashqari, unda prezervativlarning samaradorligini tahlil qilish natijasida olingan faktlar notoʻgʻri koʻrsatilgan."

5. Maqolada keltirilgan maʼlumotlarni umumlashtiring. Tadqiqotning asosiy gʻoyalari va xulosalarini oʻz soʻzlaringiz bilan yozing, kerak boʻlganda xulosaga murojaat qiling. Bayonotlar qanday dalillar bilan tasdiqlanganligini baholang. Bu bir necha paragrafdan iborat boʻlishi mumkin, garchi koʻrib chiqish muddati sizning oʻqituvchingiz yoki nashriyotingiz talablari bilan belgilanadi.

- Aniq misollar yoki statistika keltirmang. Faqat asosiy fikrlarni eslang.
- Toʻgʻridan-toʻgʻri tirnoqlarni iloji boricha kamroq ishlatishga harakat qiling.
- Yozganlaringizni qayta oʻqing. Sizning soʻzlaringiz maqolaning mohiyatini toʻgʻri etkazishiga ishonch hosil qilish uchun buni bir necha marta bajaring.

6. Tanqidiy qismni yozing. Muallif oʻz ishini qanchalik yaxshi bajarganiga bir nechta paragraflarni bagʻishlang. Maqolani aniq, chuqur va foydali deb topdingizmi, deb yozing. Bu sizning sharhingiz uchun asos boʻladi. Maqolaning tegishli sohaga qoʻshgan hissasini va uning ushbu sohadagi ahamiyatini baholang. Maqolada asosiy fikrlar va dalillarni baholang. Dalillar va faktlar etarlicha kuchli yoki yoʻqligini hal qiling. Xarajatlarni qidiring. Muallifga qoʻshilasizmi, oʻylab koʻring va oʻz nuqtai nazariningizni sabablar bilan tasdiqlang. Ushbu boʻlimni ushbu maqoladan foyda koʻradigan oʻquvchilarni koʻrsatish bilan yakunlang.

Oʻz dalillaringizni maqola yoki boshqa manbalardan olingan faktlar bilan qoʻllab-quvvatlang.

Tanqingizni aniqroq qilish uchun maqolaning qisqacha mazmunini yozishga alohida eʼtibor berishingiz kerak, chunki bu sizning baholashingiz nimaga asoslanganligini aniqroq

qiladi.

- Esda tuting: maqola sizga yoqdimi yoki yoqmaganligini yozishingiz shart emas. Maqolaning ahamiyatini va qanchalik foydali ekanligini baholashingiz kerak.
- Maqolaning aniq jumlariga murojaat qiling va fikringizni faktlar bilan tasdiqlang. Misol uchun, siz kuchli dalil haqida bir necha so'z aytishingiz mumkin va keyin bu fikrning muhimligini ta'kidlaydigan bir nechta jummalarni yozishingiz mumkin.

7. Ko'rib chiqishni yakunlang. Yakuniy xatboshida maqolaning asosiy fikrlarini umumlashtiring va maqolaning ahamiyati, aniqligi va tushunarligi haqidagi baholaringizni umumlashtiring. Iloji bo'lsa, ushbu maqola ushbu sohadagi kelajakdagi tadqiqotlarga qanday ta'sir qilishini eslatib o'ting.

Xulosa matnning 10% ni egallashi kerak.

Masalan: "Ushbu sharh "maqola sarlavhasi" maqolasi haqida edi, muallif Ivan Savelyev. Maqolada keltirilgan dalillar tarfkashlik, noto'g'ri qarash va bunday muhim mavzuni etarli dalillar keltirmasdan yoritishga urinishlar, shuningdek, ma'lumotlarning buzilishini ko'rsatadi. Bu muallifning dalillarini zaif qiladi va ma'lumotlarning ishonchliligini sezilarli darajada pasaytiradi.

8. Matnni tekshiring. Sharhingizni qayta o'qing. Grammatik, sintaksis va matn terish xatolarini qidiring. Keraksiz keraksiz ma'lumotlarni olib tashlang.

Sharhingizda maqoladan 3-4 ta asosiy fikrni kiritganingizga ishonch hosil qiling.

MUSTAQIL ISH № 2

Seminar darsi mavzusi bo'yicha essay yozishga qo'yiladigan talablar va ko'rsatmalar.

Essay - bu ma'lum bir mavzu bo'yicha, ayniqsa talabalar tomonidan kurs ishining bir qismi sifatida yoziladigan qisqa yozuv. Mustaqil ish-essay asosiy jumlasini yoki ba'zan ikkalasini ham yozma ravishda tasdiqlovchi yoki rad etadigan argumentativ insho yozishni o'z ichiga oladi.

Esse talablari:

- 3 varaqdan kam bo'lmagan va 5 varaqdan ko'p bo'lmagan;
- To'g'ri formatlash, titul varag'i (universitet nomi, fakultet, fan, insho mavzusi, talaba va o'qituvchining to'liq ismi, guruh, yil);
- Shrift Times New Roman 14, bitta;
- Chegara o'lchami: har tomondan 2 sm.

Insho yozish bo'yicha ko'rsatmalar

Talabalar mavzu bo'yicha seminar mavzularidan birini tanlashlari kerak. Mavzuni o'rganib, ma'lumotlar to'plagandan so'ng, tanlangan mavzular bo'yicha argumentativ insho yozing. Talabalar o'zlari tanlagan mavzuning tuzilishini o'zgartirishda erkin va ijodiy bo'lishlari, shu bilan birga asosiy ma'lumotlarni saqlab qolishlari tavsiya etiladi.

Muallif va til odobiga rioya qilish kerak. Insho mavzuni to'liq qamrab olishi va dalillar mantiqiy bo'lishi, muallifning asosiy g'oyasini izchil tasdiqlashi va xulosaga olib kelishi kerak.

Internet sayt: <http://loft.imc-nev.ru/sovety-konkursantam/821-uchimsya-pisat-argumentatsionnoe-esse.html>.

FANNI O'QITISH NATIJALARI VA SHAKLLANGAN KASBIY KOMPETENSIYALAR:

Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)

Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

- Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotning umumiy asoslari, bosqichlari, o'zgarish sabablari va oqibatlarini; hozirgi zamon bozor iqtisodiyotining xususiyatlari; iqtisodiy qonunlar va kategoriyalar to'g'risida tasavvur va bilimga ega bo'lishi;

iqtisodiyot asoslarini; milliy iqtisodiyotning amal qilishi va rivojlanishi qonuniyatlarini; makroiqtisodiy darajadagi vaziyatlarni; iqtisodiy jarayonlarning amal qilish ko'nikmalariga ega bo'lishi;

iqtisodiy hodisa va jarayonlarni tahlil qilish usullarini bilgan holda samarali qo'llash; iqtisodiy qonunlarni, ilmiy tushunchalarning (kategoriyalarning) amal qilish xususiyatlarini, mexanizmlarini bilgan holda iqtisodiy muammolar bo'yicha yechimlar qabul qilish malakasiga ega bo'lishi kerak.

-mikro va makro jarayonlarni tadqiq qilishda ekonometrik va tizimli tahlillarni qo'llash;

-makrodarajadagi iqtisodiy faoliyatning hozirgi holatiga ta'sir etuvchi omillar asosida kelajakni prognozlash;

aholi o'rtasida ijtimoiy, demografik muammolar bo'yicha ekonometrik tadqiqotlar o'tkazish;

- Firmalar, ishlab chiqarish jarayoni, mahsulotlar va kapitalga bo'lgan talab. Kapital turlari.

Uy xo'jaliklari.;

-eksport-import jarayonlari va valyuta kurslari o'zgarishlarini ekonometrik tahlil qilish;

-murakkab iqtisodiy obyektlarni va ijtimoiy-iqtisodiy hodisa va jarayonlarni modellashtirishda o'zgaruvchi tarkibli va stoxastik o'zgaruvchilarni regressiya modellarini, stasionar va nostasionar qatorlarni, bir vaqtli tenglamalar tizimlari xususiyatlarini ifodalash va modellashtirish ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.

TALABANING KREDITLARNI TO'PLASH TARTIBI:

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha test yoki yozma ishni topshirish.

Iqtisodiy siyosatga kirish fanidan baholash me'zoni

1. Oraliq nazoratlar yozma hisobot va yozma ish tarzida o'tkazilib, undan 25 ta test yoki 2ta savolga yozma javob berishi so'raladi. Har bir test savol 0.2 ballgacha, yozma ish 2.5 ballgacha baholanadi.

2. TMI: moduldagi mavzularga oid maqola yuzasidan amaliy ish daftariga konspekt qilib kelish va qisqacha mazmunini so'zlab berish (5 ball):

Topshirik to'liq bajarilgan, topshiriq buyicha asosli xulosa chiqarilgan bo'lsa – 5 ball

Topshirik mohiyati ochilgan, natijalar tug'ri, xulosasi bor – 4 ball

Topshirik mohiyati yoritilgan, natijalar asoslanmagan, juz'iy kamchiligi bo'lsa 3 ball beriladi.

3. TMI: "Iqtisodiy siyosatga kirish" mavzusini amaliy ish daftariga konspekt qilib kelish va qisqacha mazmunini so'zlab berish (5 ball):

Topshirik to'liq bajarilgan, topshiriq buyicha asosli xulosa chiqarilgan bo'lsa – 5 ball

Topshirik mohiyati ochilgan, natijalar to'g'ri, xulosasi bor – 4 ball

Topshirik mohiyati yoritilgan, natijalar asoslanmagan, juz'iy kamchiligi bo'lsa – 3 ball beriladi.

4. JN: Amaliyot darsi buyicha berilgan TMI topshiriqlarini bajarilishi hajmi va sifatiga qarab 1- 2 ballgacha beriladi (jami 15-20 ball):

Topshirik to'liq bajarilgan, berilgan topshiriq buyicha asosli xulosa chiqarilgan bo'lsa – 2 ball

Topshirik mohiyati ochilgan, natijalar tug'ri, xulosasi bor – 1- 1.5 ball

Topshirik mohiyati yoritilgan, natijalar to'liq asoslanmagan, ayrim juz'iy kamchiligi bo'lsa – 0.5- 1 ball beriladi.

5. TMI: Talabaning mustaqil ishi berilgan masala yoki topshiriq ish daftarida hisob - kitoblar natijalari asosida yozma hisobot tayyorlanadi. Hisobot sifatiga qarab baxolanadi:

Berilgan topshiriklar to'liq bajarilgan, hisoblashdan olingan natijalar to'g'ri, topshiriq buyicha asosli xulosa chiqarilgan bo'lsa – 5 ball

Topshirik mohiyati ochilgan, natijalar tug'ri, xulosasi bor – 4 ball

Topshirik mohiyati yoritilgan, natijalar asoslanmagan, juz'iy kamchiligi bo'lsa – 3 ball beriladi.

6. Yakuniy nazoratda talaba 40 ta yozma test savolga javob berishi lozim. Har bir savolga 1 ball ajratiladi. (yozma 4 ta savol x10=40 ball)

Eslatma: Talabaning umumiy bali hisoblanganda yaxlitlab olinadi.

Baho

Baholash mezonlari

To'plangan ball

